

Radni tim za kulturni amaterizam, zapisnik s 1. sastanka

- sastanak je održan u Puli, 10. veljače
- sastanku su prisustvovali Zdenka Višković Vukić, Vinko Šaina, Paola Stermotić, Noel Šuran i Davor Mišković

Na sastanku je istaknut problem definiranja kulturnog amaterizma. Naime, velik je problem odrediti kriterije prema kojem ćemo razlikovati profesionalno od amaterskog bavljenja kulturom. Prvenstveno se radi o profesijskom kriteriju prema kojemu je profesionalno bavljenje kulture ono koje se obavlja kao plaćeni posao (plaća, honorari i drugi oblici naknada), a sve ostalo bi bilo amatersko, no, usljed niza okolnosti, nije uvijek jednostavno postaviti takvu distinkciju. Stoga je pitanje definicije kulturnog amaterizma ostalo neriješeno, osobito u pitanjima graničnih slučajeva. Slijedeći problem s kojim se suočava Radni tim jest nemogućnost mapiranja sadašnjeg stanja u djelovanju kulturno-umjetničkih društava. Naime, ne postoji registar KUD-ova i zapravo nitko nema uvid u stanje na terenu.

Unatoč ovim poteškoćama, Radni tim je u svom radu istaknuo određene probleme koji su kritični za kulturni amaterizam u sadašnjem trenutku. Prije svega, kada je riječ o folkloru i svim praksama koje se temelje na nematerijalnoj baštini Istre, napose o plesu i glazbi, ključni je problem što je nematerijalna baština Istre posve neistražena, niti jedna institucija ne pruža stručnu pomoć i to otvara prostora raznim iskrivljavanjima tradicije koja se lažno prikazuju autentičnima. Zbog toga je Radni tim mišljenja da je potrebno istražiti nematerijalnu baštinu i osigurati transfer znanja prema novim generacijama, osobito u uvjetima kada je obiteljsko generacijsko prenošenje znanja gotovo iščezlo. Nadalje, posebno je važno da sva tijela koja se bave nematerijalnom baštinom ili kulturnim amaterizmom vrednuju autohtonost kao iznimnu vrijednost.

Kada je pak riječ o prezentaciji folkloru, Radni tim je mišljenja, da je potrebno reorganizirati postojeću Županijsku smotru folkloru na način da se ona osuvremeni i obogati sadržajem, tako da se prezentira sve bogatstvo istarske nematerijalne baštine, uz davanje prioriteta autohtonosti i kvaliteti izvedbe. Većinu resursa trebalo bi usmjeriti upravo u održavanje jedne takve manifestacije, a ona se ne bi trebala sastojati isključivo od prezentacijskog nego i od edukacijskog dijela (organizacija seminara i radionica).

Kada je riječ o radu KUD-ova istaknuto je da većina njih djeluje u izrazito skromnim uvjetima te da nemaju dovoljno financijskih sredstava za normalan rad. Kao problem rada KUD-ova istaknut je njihov shematiziran rad koji se ponavlja iz godine u godinu, te nepostojanje nikakve razvojne dimenzije u njihovom radu. Radni tim ističe mogućnosti drukčijeg pristupa nematerijalnoj baštini, kao i mogućnosti razvoja tradicijske kulture, koju valja živjeti, a ne konzervirati, i potrebu da se upravo takav rad stimulira. U raspravi je također bilo riječi o različitim mogućnostima poticaja rada KUD-ova kroz dodjelu nagrada i načine selekcija KUD-ova koji reprezentiraju Istru na nacionalnim i međunarodnim smotrama. Ovdje je potrebna iznimna selekcija tako da reprezentanti doista i budu najbolji, a ne da se odabir radi prema nekim drugim kriterijama ili bez kriterija tako da uvijek drugi KUD predstavlja Istru, bez obzira na kvalitetu.

Radni tim se u raspravi dotaknuo i drugih oblika kulturnog amaterizma – dramskog, glazbenog i likovnog. Ono što je u razmatranju kulturnog amaterizma uopće od iznimne važnosti je pitanje svrhe kulturnog amaterizma. Radni tim nudi odgovor na ovo pitanje – kulturni amaterizam je način odgoja publike i poticaja interesa prema umjetnosti. Imajući u vidu ovako svhaćen kulturni amaterizam, Radni tim ističe potrebu da se resursi trebaju usmjeravati u edukaciju i u razvoj slobodnih aktivnosti osnovnoškolske i srednješkolske djece, kako bi se ovi, danas posve zanemareni, oblici upražnjavanja slobodnog vremena barem vratili na razinu standarda koja je postojala unazad 15-tak godina.

U zaključku rasprave istaknuti su prioriteti vezani uz razvoj kulturnog amaterizma u narednom razdoblju:

1. Osnivanje Centra za nematerijalnu baštinu

- ovaj cilj uključuje konstantna istraživanja na terenu (intervjuiranja, audio i video snimanja), pohranjivanje građe, katalogizaciju i obradu građe, pružanje stručne pomoći zainteresiranima (osobito voditeljima i članovima KUD-ova), prijenos znanja o nematerijalnoj baštini (kroz organizaciju javnih skupova i stručnih seminara), rad na diseminaciji informacija o nematerijalnoj baštini (web, izdavanje knjiga i CD-a)

2. Reorganizacija Županijske smotre folklor

- ovaj cilj uključuje promjenu u načinu prezentacije baštine, kombinaciju natjecateljskog (koji će poticati autohtonost) i revijalnog dijela, uključivanje svih elemenata nematerijalne baštine u prezentaciju na smotri

3. Ulaganje resursa u edukaciju

- ovaj cilj uključuje poticaj slobodnim aktivnostima u osnovnim i srednjim škola i izvanškolskim slobodnim aktivnostima koje se tiču umjetničkog izražavanja, edukaciju voditelja ovih aktivnosti, edukaciju voditelja KUD-ova, organizaciju pružanja stručne pomoći

Zapisnik sastavio Davor Mišković